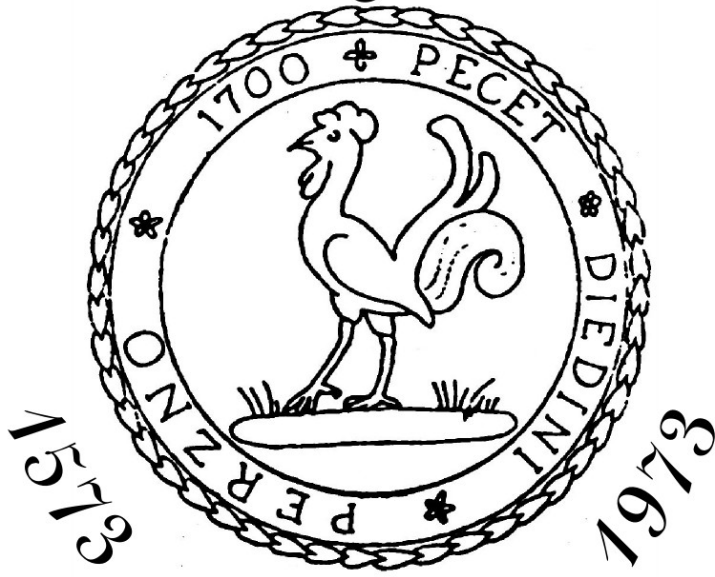

Pržno

400 let

Obsah

<i>Obyvatelé</i>	3
Pokračování přehledu poplatníků (osadníků) z roku 1580	3
Urbář panství frýdeckého z r. 1636 uvádí o vsi Peržno toto:	3
Zahradníci:	3
Summa důchodův a platův z té vsi:	4
Jména obyvatel vyskytujících se od roku 1600	4
Chalupníci bez rolí	6
Počet osedlých na frýdeckém panství	7
Jména obyvatel vyskytujících se od roku 1761	7
<i>Škola</i>	8
Motto:	8
Obecná škola v Pržně 1873 – 1941	8
Přehled učitelů vyučujících v obecné škole v Pržně	10
Vývoj obce Pržna po roce 1870	12

Obyvatelé

Pokračování přehledu poplatníků (osadníků) z roku 1580

Bartek Vilámek dává na sv. Jiří 25gr, na Václava 25gr, 1 slepici a vejce 2

Janek Hurtek dává na sv. Jiří 8gr, na Václava 8gr, 1 slepici a vejce 2

Jan Třiska dává platu od mlýnku na Václava 28gr

Urbář panství frýdeckého z r. 1636 uvádí o vsi Peržno toto:

V té vsi Peržno jest sedlákův spolu i s fojtem 10 a zahradníkův 2. Poddaní dávají platu ročně o Jiřím a o Václavu, hlásku o sv. Janě, jakž následuje:

Jan Klopáč má role jeho 8 ½ štrychů. Má některé kůsky, které od sousedův perženských a lubenských koupil. O Jiřím 21gr 3d, o Václavu 21gr 3d, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Tomek Kaděra má role 2 ½ štrychů. O Jiřím 11gr, o Václavu 11gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Jan Bartečkův má role 6 štrychů. Více pusté Gdulovské 2 ½ št. O Jiřím 33gr, o Václavu 33gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Jan Hrabec má role 2 ½ št. O Jiřím 12gr, o Václavu 12gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Jakub Košík má role 2 ½ št. O Jiřím 12gr, o Václavu 12gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Jura Vitáškův má role 2 ½ št. O Jiřím 12gr, o Václavu 12gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Jakub Buzek má role 3 št. o skotnici. O Jiřím 20gr, o Václavu 20gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Marek Ondrovský má role 6 št. O Jiřím 31gr, o Václavu 31gr, hlásky 9gr, slepic 4, vajec 20.

Mikoláš Fojt má role 5 št, 8 záhonů. O Jiřím 22gr 3d, o Václavu 22gr 3d, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10. Z tohož fojtství, nemajíc nadání žádného, není povinnen toliko platy a jiné povinnosti vybírat i v jarmark na zámku se zbraní se hlásiti.

Mikuláš Buzek má role nakrátko v sezení 2 lány a 2 kůsky kúpené z Lubného. O Jiřím 11gr 3 d, o Václavu 11gr 3d, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Zahradníci:

Válek Kopet má toliko kus země, na kterej sedí. O Jiřím 20gr, o Václavu 20gr, hlásky 9gr, slepic 3, vajec 10.

Jura Kokeš má role 2 št. O Jiřím 9gr, o Václavu 9gr, hlásky 9gr, slepic 1, vajec 10.

Obec dziedziny Peržna dávají platu z řeky Ostravice po hranice za lovení ryb o Jiřím do vůle 2 zlaté. Item táž dědina za roboty podle listu No.40 do vůle verchnosti dávají platu ročně 45 zlatých.

Hofěři z té vsi povinni k frýdeckému dvoru pletím a jinými pěšími pracemi robotovati.

Mlín: Znovu na gruntě perženským vystavený. Dává z něho platu i z gruntu jemu k tomu přidaného do vůle verchnosti 50 zlatých, slepic 3, vajec 10, husí k sv. Martinu 2 hladné, vepře krmiti 1.

Potok: Příkopa, na kterou se voda na mlýn žene, k ruce se vrchnosti hájí. Potok Bystrý vyvírá z hor nad Lubnem, běží mezi polmi perženskými, vpadá do řeky janovské. Má pstruhy, mřenky, raky.

Roboty: Za roboty dávají plat, jak ut supra napsáno, a k tomu vozí dříví k palivu do obouch mlýnův při Frýdku.

Summa důchodův a platův z té vsi:

Platu stálého	14 zlatých 26 grošů
Běžného s hofermi	98 zlatých 18 grošů
Slepice	38
Vajec	2 kopy 30
Husí	2
Vepřů kermných	1
Sedlákův	10
Zahradníkův	2
Mlýn	1
Potoky	2

Aufank ze mlýna fojtova (originále napsáno fojthova)

Jména obyvatel vyskytujících se od roku 1600

č.1	1614	Jan Fojt (mlýn Hnojnický)	
	1622	i mlýnek – folství	
1618	Jan Janda	1639	Matěj Balus z Nové vsi s mlýnkem
1635	Valentin Kopt'a	1651	Václav Prženský zeť
1636	Ondra Kaděra st.	1659	Jan Koval
1690	Ondra Ondrovský	1660	Anna vdova po Václavu Prženském
1714	vdova Ondrovská	1661	Václav Šebesta
1717	Jan Herolt (též Ondra)	1693	Martin Lyčaný
1755	Jura Herolt	1696	Ondra Vachala
1767	Jan Chlopčik	1718	Josef Vachala
č.3		1740	Martin Pilenda (Pilanda)
	Jan Janeček	č. 12	
1615	Václav a Pavel Janeček		Jan Kantor
1622	jen Pavel	1691	Michal Karásek
1630	Mika Bužek	1691	Kuba Cibeňa
1645	Václav Janeček ml.	1704	Macek Očadlý
1649	Ondra Samák	1706	Jura Stříž
1664	Macek Sýkora (9.6.)	1708	Josef Liška
1666	Kuba Milek	1708	Kuba Busek
1678	Ondra Janeček	1740	Kuba Busek a Krasula
1718	Adam Janeček	1763	Václav Fuciman
1742	Jan Lukeš	č.13	
1754	Josef Janeček	1607	Marek Ondrovský
1785	Jozef Janeček	1650	Mika Ondrovský
č.5		1670	Jura Ondrovský
	Václav Gřunděl	1677	Roman Charbula
1691	Jura Bosier	1682	Kuba Čvanda
1710	Václav Minář	1702	Kuba Čvanda ml.
1737	Kuba Drabina	1714	Martin Hanusek
1738	Juliana Minářka	1732	Matěj Čvanda
1749	Bartek Stýskala	1736	Jan Ondrovský
1778	Martin Pavelka	1757	Roman Fuciman
č.6		č.15	
	Jan Fojt		Jan Korsá
1608	Mikuláš Fojt bez mlýnku	1691	Jan Drozd

1708 Ondra Stríž	1719 Ondra	1785 Josef Fuciman
Fuciman		č.23
1708 Ondra Šťastek	1736 Matěj	Havel Bužek (Hapala ?)
Hanuska		1619 Jakub Košík
1776 Jura Kulih		1654 Jura Adámek
č.17		1660 Jura Pička
Jakub Mazoch		1662 Mikoláš Čvanda
1612 Jožík Lubenský		1673 Jura Janda
1616 Jiřík Hanák		1679 Ondra Kulich
1620 Ondra Latečka		1683 Jan Pobuda
1622 Mikuláš Jandych (Kuba)		1684 Mika Korsá
1626 Blažek, Polák utekl do Uher		1698 Jan Hrabec zběhl
1640 Jura Závodný		1699 Jakub Zomla
1668 Jan Závodný jinak Drozd		1701 Jan Klepáč
1673 Jura Bosyr		1704 Macek Kokeš
1674 Miha Čvanda		1746 Tomek Kokeš
1677 Václav Lašánek		1774 Kuba Kokeš
1690 Ondra Vachala		č.25
1696 Kuba Hudec		Jiřík Havelek
1712 Ondra Vachala		1620 Mikuláš Havelek (lka)
1735 Martin Hudec		1629 Jakub Havelek
1747 Josef Kulih		1629 Jakub Kuba jinak Kráva prodává grunt Jurovi Kosíkovi
1752 Josef Vachala		1634 Jan Hrabec
1772 Jura Vachala		1663 Macek Hrabec
č.18		1675 Václav Hrabec
Bužek		1677 Samek Sobel
1627 Jan Bužek		1691 Jan Nováček
1630 Janek Mikolášek		1706 Jan Janeček
1632 Jan Škorňa		1707 Ondra Hlísta
1634 Jakub Bužek		1712 Josef Stýskala
1667 Tomek Brantal		1714 Kuba Milata
1678 Filip Moškoř		1716 David Vochala
1686 Kuba Liška		1719 Ondra Ščastek
1707 Jan Janeček		1743 Ondra Pobuda
1712 Matuš Šustek		1749 Josef Fojtík
1714 Kuba Vaněk		1753 Jakub Klepáč
1728 Matěj Liška		1757 Kuba Skotnice
1740 Jan Šobík (Šobich)		č.27
1746 Ondra Krepeš		Jiřík Šastý
1755 Jan Krepeš		1615 Adam zeť Mazochův
1782 Kristian Mužný		1621 Tomek Kaděra
č.21		1637 Matuš Kopša
Pavel Vitásek		1639 Adam Harazim
1622 Jiřík Vitásek		1646 Jakub Kolich (1649 spálen)
1656 Jura Kohut		1650 Jura Kulíšek pak vdova Zuzana
1672 Martin Klepáč		1660 Válek Kopt'a
1689 Jura Bošjer		1663 Martin Brantal
1690 Kuba Kaba		1665 Kuba Gřes
1697 Kašper Hrabec		1676 Jan Stýskala
1708 Josef Hrabec		1677 Macek Skotnica
1741 Matěj Hrabec		1702 Jan Skotnice
1749 Jakub Mohyla		

1740	Václav Skotnice		frýdeckém
1775	Václav Skotnice	1613	Řehoř Klepáč
č.28		1622	Jan Klepáč
	Jura Bosier	1664	Jiřík Klepáč
1691	Kuba Barteček	1689	Martin Klepáč
1696	Jan Skovran zběhl	1696	Ondra Klepáč
1697	Jura Miškář	1725	Jan Klepáč
1704	Macek Tkáč	1728	fojtství (od roku 1728 privileg.)
1712	Václav Hrtoň	1751	Josef Klepáč
1725	Kuba Klepáč	1778	Franc Klepáč
1751	Jan Skotnica	č.35	
1768	Josef Ondrovský		Havel Bužek
1783	Ondra Kozel	1611	Matěj Baluš
č.30		1613	Jakub Mazoch
	Jan Barteček	1625	Adam Vylámek
1622	Jan Barteček z Nové Vsi	1628	Jura Kokeš pak vdova Dora
1662	Kuba Barteček	1661	Štěpán Kokeš
1676	Martin Tošenovský	1662	Jura Pečka
1687	Ondra Tošenovský	1663	Štěpán Kokeš zběhl
1691	Jura Stríž	1666	Jan Braník zběhl
1696	Václav Gřonděl	1668	Martin Klepáč
1716	Josef Gřonděl	1672	Jura Sliva
1752	Jan Gřonděl	1682	Jurovi Bosyrovi (Pasír)
1785	Josef Gřonděl	1685	Ondra Vochala
č.31		1690	Václav Gřunděl
1691	Jura Kopec vybudoval	1696	Ondra Hlísta
1702	Ondra Jurecký	1707	Jura Stříž
1706	Kuba Bařina	1712	Petr Tkáč
1712	Jan Hudec	1715	Kuba Drabina
1737	Jakub Klepáč ml.	1725	Jan Sobich
1740	Josef Babiok	1740	Jan Bařina
1760	Josef Vochala	1744	Jakub Klepáč
č.33		1749	Jakub Kokeš nebo Kaliha
	Tydian v Nové Vsi, našlo se po ohni	1776	Jakub Gřunděl

Chalupníci bez rolí

	Jakub Barteček	1732	Jan Bařina (chalupa připojena k zahradě držitele k č.35)
	Jan Korsa (č.15)		Ondra Čapla
	Jan Stáskala (č.12) ?	1673	Jura Mališ
	Jura Janečko	1676	Jakub Bezecký
	Jura Bosier		Martin Polák
1691	Jura Marek	1668	Adam Rak
1696	Kuba Hudec		Od gruntu Havelkova odpadá r. 1625 kus země Jakobovi bratru (Havelkovi ?)
1716	Josef Stiskala	1627	Jan Klepáč
1732	Ondra Krepeš		
1732	Barbora Stiskalka		

Počet osedlých na frýdeckém panství

Pržno: usedlostí r. 1568 15, z toho volných 0

r. 1636 12, z toho volných 0, sedláků 10, zahradníků 2, chalupníků 0

r. 1664 18, z toho volných 0, sedláků 11, zahradníků 3, chalupníků s rolemi 0, bez rolí 4

Jména obyvatel vyskytujících se od roku 1761

1761	Chromiak František	čp.9 – výměra půdy	140 sáhů
	? Martin		
	Skotnica Filip	čp.25	
1766	Wochala Josef		540 sáhů
1768	Futziman František		410 sáhů
1773	Gutzký Johan		530 sáhů
1775	Landsberger Adolf	čp.33	160 sáhů
1776	Kaňák Adolf	čp.10	34 sáhů
	Smolan Josef	čp.77	290 sáhů
	Gřundil Jakob	čp.35	440 sáhů
	Klepetsch František	čp.33	191 sáhů
	Skotnica Vonceľ	čp.27	183 sáhů
	Pohludka Johan	čp.26	60 sáhů
	Kozel Ondraš	čp.28	
	Fuciman Josef		
	Kuliha Jakob		
	Kuliha Josef		
	Drabina M.		
	Janetschek Josef		
	Lukeš Ondraš		
	Wachala G.		1060 sáhů
1878	Herot Johan	čp.1	1050 sáhů
	Gřundil Johan	čp.27	1160 sáhů
	Židek Martin	čp.35	1090 sáhů
	Mužný Ignac		480 sáhů
1879	Herot Rafin	čp.1	1440 sáhů
	Herot Johan	čp.48	540 sáhů

Škola

Motto:

Cestičko do školy přes louky, přes poli,
cestičko do školy ušlapaná ...
Když jsem tě šlapával, často jsem plakával,
sněhem si bývala zasipaná ...

Obecná škola v Pržně 1873 – 1941

Před zřízením školy v Pržně docházely děti do farní školy na Borové (Malenovice), která byla zřízena počátkem 19. století. Pro přílišnou vzdálenost a špatnou schůdnost cest, docházelo do školy na Borové poměrně velmi málo dětí. Děti z rodin lépe situovaných chodily do národní školy ve Frýdlantě nad Ostravicí. V roce 1844 podařilo se získat vyhovující místnost a také učitelskou sílu. Tak došlo ke zřízení exkurentní školy v Pržně. Tím také nastalo zlepšení ve školní docházce. Nejdříve se vyučovalo ve světnici na statku čp.25, kterou nabídl majitel Filip Skotnica. Prvním učitelem byl jeho 17 letý syn František Skotnica, který získal patřičné vzdělání ve Frýdlantě nad Ostravicí. Když pak od obce byly dodány primitivní lavice, bylo vyučování zahájeno r.1844.

Tenkrát obdržel učitel jako roční odměnu obnos 40zl, které se platily jako školné za každé dítě. Velmi často došlo u poplatníků k nepochopení a z jejich řad bylo slyšet hodně nářku a vyhrožování, přestože šlo o velmi malou a nuznou odměnu učitele. Po celých 12 let se vyučovalo v budově č.25. V roce 1856 postoupil majetek Skotnica svému synu Filipovi a místnost, ve které se vyučovalo, potřeboval jako výminek pro vlastní potřebu. Obec dostala výpověď a byla nucena hledat novou místnost. Podařilo se jí uzavřít smlouvu dne 26. května 1856 s majiteli budovy č.50 – Františkem a Annou Chomutovskými za nájemní cenu 145 zlatých. Tento domek neměl žádnou zahradu, dokonce ani pozemek. Proto obec se obrátila na majitele budovy č.13, Marii Jurokovou, která pozemek bez náhrady obci postoupila. Když pak byly ještě lavice zhotoveny, bylo provedeno přemístění školy do nové budovy, která sloužila vyučování až do roku 1872. (poznámka: Druhá verze je, že obec zakoupila ke školním účelům malý domek čp.50 za 145 zlatých konvenční měny – tj. Dobová měna rakouská.) V roce 1869 vyšel nový školský zákon, podle kterého dosavadní budova školy byla nevyhovující.

Nadřizným školským úřadem byla obec Pržno donucena přistoupiti ke stavbě nové školní budovy. Jelikož v tomto roce byla budována železniční trať Ostrava-Frýdlant a veškeré pracovní síly byly na ní využity, musela se stavba školy odsunout na rok 1872. V tomto roce bylo se stavbou započato na místě staré školy a v roce 1873 byla dokončena. Skutečná hodnota stavby činila 3739 zlatých. V této školní budově se vyučovalo až do roku 1927.

Roku 1895 bylo rozšířeno návsí před školní budovou. Pan Josef Matýsek, majitel pozemku č.12, odstoupil obci kus zahrady před školou ležící, začež mu byla odstoupena část staré obecní cesty a to od školní zahrady až po č.11. Zbytek obecnice podél školní zahrady, jižně od školní budovy, byla připojena ke školní zahradě.

Roku 1896 odstoupena byla část školní zahrady severně od školní budovy ležící k číslu 13, zaež majetník téhož čísla, Tomáš Tyleček, odstoupil obci stejnou část pozemku jižně od školní zahrady. Zároveň přestaveny byly záchody a chlívky na severní straně nádvoří a vše bylo ohrazeno plotem.

V roce 1897 odmítla obec Lubno stavět trojtřídní školu s Malenovicemi na Borové a rozhodla si postavit vlastní školu. Do té doby chodila část dětí z Lubna do školy na Borovou a část dětí do školy na Pržno. V obci Lubno nebylo jednoty mezi představenstvem obce ani mezi občany. Utvořily se dvě skupiny. Prvá skupina občanů trvala na tom, aby děti nadále navštěvovaly školu v Pržně, když obec Lubno podílela se značným obnosem na stavbě školy v Pržně. Druhá skupina byla pro úplné vyškolení (odtržení) sousedící části Lubna od Pržna a zřízení školní obce Lubeňské. Na

základě těchto rozporů byla svolána na rozkaz c. k. zem. škol. rady slezské, komisní řízení na zdejší škole dne 21. ledna 1897 za přítomnosti zástupců obcí Pržna, Lubna a Malenovic. Komise skládala se z c. k. škol. dozorce p. E. Sýkory a p. Hoheeggra, říd. hutí lipinských, jako zástupce zemského výboru slezského v c. k. okresní školní radě. Došlo při tom k ostrým srážkám mezi občany lubenskými, až po jednání byl sepsán protokol, který by podepsán starosty všech tří obcí.

Rozhodnutím c. k. zemské školní rady z roku 1897 odstěpena byla dosavadní část Lubna od školní obce Prženské a ponecháno jen spodních 9 čísel domů (včetně hostince Urbančika čp.50). Odloučení nabylo platnosti otevřením nové školní budovy v Lubně.

Ve školním roce 1897-98 zavedeno ve zdejší škole vyučování ženských ručních prací, a to chotí správce školy, paní Josefínou Kamrádkovou, 3 hod. Týdně za náhradu 45 zlatých ročně ze zemského školního fondu. Roku 1899 poděleno bylo o vánocích 8 dítek zdejší školy obuvím.

Dle usnesení vys. sněmu zemského ze dne 8. února 1898 přiznán zdejšímu správci školy jako učitel dle III. plat. Třídy osobní přídavek ročně 100 zl, které užívati má až k definit. upravení služného učitel slezského. Dle c. k. okresní školské rady a vys. zemského sněmu ze dne 14.5.1899 přiznán byl všem učitelům osobní přídavek 100 zlatých. Počátkem školního roku 1900-1901 byli odloučení (odškoleni) žáci z Lubna a navštěvovali školu v Lubně.

Při škole prženské zůstaly jen tato čísla: č.5 J.Kupča, č.50 Jan Sattinský, č.52 Ignac Kotek, č.55 Josef Kuliha, č.64 Leopold Urbančík, č.87 Jan Urbančík, č.123 Regina Běžnicová.

Roku 1903 požádal správce školy o polodenní vyučování. Místní školní rada žádost schválila. V obecním výboře žádost prošla jen malou většinou. Titěž odpůrci vystoupili proti rozšíření školy na dvojtřídou.

Rok 1909: Následkem opožděného jara (pro dlouhou zimu a nestálé počasí) vyskytl se naprostý nedostatek pracovních sil. Také návštěva dětí ve škole byla velmi slabá, aniž by místní školní rada zjednala patřičnou nápravu.

Rok 1912: 1. dubna odešel do důchodu správce školy Antonín Kamrádek.

Rok 1914: Správce školy L. Mališ byl povolán do zbraně. Místo něho nastoupil provisorně Jindra Stavař.

Rok 1915: 1. června byl odveden správce školy Jindřich Stavař. Správu školy převzala Tereza Vašková z Bašky, která zde vyučovala do 15.7.1915. Od počátku školního roku 1915-1916 převzal správu školy opět Leopold Mališ. Učitel Stavař padl v r. 1915.

Rok 1920: Zatímní správce školy Tyleček převzal r.1920 školní budovu v úplně zchátralém stavu. 20 okenních tabulí bylo vybito, na zahradě to vypadalo hůř než před plotem. Půda i stodola byly v odstrašujícím stavu. Správa obce vše dle svých možností upravila, vybavila třídu a umožnila obývat jeden pokoj. V tomto roce začaly lidovýchovné kursy a to každou neděli ve školní budově a dvakrát týdně cvičila omladina z Pržna, Lubna, Metylovic a Nové Vsi sborové zpěvy. Pro tyto účely bylo zavedeno elektrické osvětlení do třídy nákladem 276,60Kčs. Obnos byl získán od účastníků zpěvu a kursů. V tomto roce byla při škole zřízena pobočka. V říjnu pořídila správa obce nové sedadlové lavice a to 8 lavic trojsedadlových a 15 lavic dvojsedadlových. Náklad činil přes 5.000Kčs. Práci provedl místní stolář Fuciman František. Vě školním roce 1919-1920 vyvařoval „Místní komitét československé péče o dítě“, pro 40 dětí polévky a 20 dětí kakao. Po ukončení vyvařování daroval „Komitét“ správě školy 688,80Kčs na zakoupení učebních pomůcek. Také byla pořizena žákovská knihovna mající 62 svazků za 400Kčs.

V roce 1922 byl učitelům podstatně snížen plat. Všichni učitelé byli vyzváni „Českou obcí učitelskou“ k pasivní resistenci. To znamená že učitelé přestali hrát s dětmi divadla, půjčovat žákovské knížky, dávat domácí úlohy apod. Učilo prý se s nechutí a šablonovitě. Za málo peněz, málo práce. Dne 12. února byla schůze s rodiči, na které jim byla vysvětlena spáchaná křivda na učitelstvu. Dne 18. března konala se schůze místní školní rady, která zaslala protest na předsednictvo vlády a předsednictvo české obce učitelské v Praze. Oslava padesátiletého trvání

založení školy přženské připadlo na rok 1923. Proběhla rozsáhlá školní slavnost. Dne 17. června 1923 byla předvedena ukázková vyučovací hodina za přítomnosti rodičů. Byly probrány předměty: počty, čtení, psaní, reálie a zpěv. Hlavním účelem hodiny bylo seznámit rodiče se způsobem vyučování a poukázat na to, která škola prakticky vyučuje pro praktické potřeby a požadavky v životě.

Začátkem školního roku 1923 použily tři rodiny práva neposílati děti do římsko-katolického náboženství. Byly to první případy, co rodiče odmítají římskokatolickou morálku. Místní školní rada zažádala v září t.r.o definitivum zdejší pobočky. Z výtěžku oslavy padesátiletého trvání přženské školy bylo zakoupeno za 500Kčs učebních pomůcek.

V roce 1925 provedly školní děti mezi sebou i dospělými v obci tyto sbírky pro humální účely: 8.3. pro ligu proti tuberkulóze (77,50Kčs), 12.4. pro československý červený kříž (111Kčs), pro Čes. Srdce (156,50Kčs), pro okresní sociální péči 17.12. (100Kčs).

Zdravotní stav žáků: Žáci byli po celý rok měsíčně měřeni i váženi a 25.6. podrobeni zdravotní prohlídce. Zdravotní stav byl celkem dobrý. Ze 64 prohlédnutých žáků byli 4 vadní (rachitis, podvýživa, srdeční vada). 10.4. zemřela žačka na tuberkulosu plicní.

Okresní péče o mládež ve Frýdku umožnila vánoční nadílku chudým dětem. Darovala 3 páry botů, 6 kusů šactva v celkové hodnotě asi 300Kčs. Také žáci, kteří byli členy dorostu červeného kříže, zakoupili pro chudší spolužáky kartáčky a prášky na zuby.

V únoru roku 1926 zakoupen byl pozemek pro školní novostavbu od rolníka Františka Kotka, č.6 za 19.000Kčs a placení všech daní i poplatků. Pan František Mališ, majitel pily č.10, vyměnil za západní část od mlýnského potoka po nynější hranici západní, pruh role severně od koupeného pozemku v šíři 5m. V květnu započato se stavbou školy, kterou cestou soutěže převzal stavitel a architekt p. Ludvík Juroš z Frýdku. Plán pro zařízení nové školní zahrady vypracovali zdarma p. zemský zahradní inspektor Václav Hampl v Opavě a p. šéfredaktor časopisu „Praktický Rádce“ a „Milotický hospodář“, Arnošt Dadák v Miloticích u Hranic na Moravě.

V tomto školním roce bylo posledně vyučováno ve staré škole – školní budově. Bylo v ní vyučováno od roku 1873 do 28.června 1927 a mnozí rodiče nynejších žáků začali do této před 56 lety nové školy chodit a byli hrdi na ni. (Zapsáno ve staré školní kronice v roce 1927.) Na oslavu ukončení vyučování ve staré škole, která tak dlouho plnila svůj účel, byla pořádána výstava, aby občané viděli rozdíl úkolů dnešní a před 50 lety.

Nový šk. Rok 1927-1928 byl již zahájen v nové škole. Tato byla zhruba dokončena v srpnu t.r. nákladem 298.000Kčs. 15 členů obecního zastupitelstva a členy místní školní rady byli: Fišer Tom. - starosta obce, č.8; Grunděl Fel. - náměstek, rol.č. 46; Drabina Fr., domkař č.52; Fuciman Tom., č.57; Grunděl Jan, č.55; Herot Fr. - člen mšr, č.1; Hovjacký Jan, domkař č.64; Hrtoň Ant., domkař č.34; Kaňák Filip, domkař č.72; Mališ Fr. - majitel pily, č.83; Roman Jos. - člen mšr, domkař č.59; Tyleček Rud. - člen mšr, řídící učitel; Vaněk Vincenc, domkař č.74; Židek Řehoř – předseda mšr, domkař č.11. K oslavě pozvala správa školy a místní školská rada všechny sousední školy, sousední míst. školské rady,. Úředně se dostavili ke slavnosti za okresní školský výbor ve Frýdku p.okr. školský inspektor Antonín Hrozek, za okresní politickou správu písemně poslal projev p. okresní hejtman Dr. E. Cichra, za zemskou školskou radu přijel p. okr. zem. inspektor N. Pavelka, který zastupoval i zemskou vládu slezskou.

Přehled učitelů vyučujících v obecné škole v Pržně

1. Franz Skotnica	od 1. listopadu 1872	5. Jos. Kamrádková, uč. ručních prací	
2. Karel Waschitz	1. prosince 1873	6. Antonín Hüttler	1. dubna 1912
3. Eduard Karos	1. září 1878	7. Mališ Leopold	1912/1913
4. Antonín Kamrádek	1. října 1892	8. Stavař Jindra	1914/1915

9. Malina Stanislav	21. září 1919	37. Vilém Farník	1. září 1939
10. Tyleček Rudolf	8. března 1920	38. Jindřiška Slížková, uč. ručních prací	
11. Huták Karel	14. září 1920		1939
12. Adolfa Vitřencová	1. prosince 1920	39. Anna Wisczorová	1. února 1940
13. Hlaváč František	1. září 1921	40. Josef Tureček	3. září 1945
14. Kořínková Marie, uč. ruč. pr., 1922		41. Karel Pokorný	3. září 1945
15. Monika Kromolišová od 1922		42. Milena Pokorná	12. října 1945
16. Tureček Josef	září 1923	43. M. Dufková, uč. ručních prací	1945
17. Slíva Josef	10. října 1924	44. Jana Balášová	5. října 1946
18. Kusý Ferdinand	1. září 1925	45. Marie Dufková, uč. ruč. prací;	
19. Talpová Marie	1. září 1926	Ol. Březina	1948
20. Zacha Jan, E. Šrubař	1. září 1927	46. Stanislav Skřídlovský	1949
21. Božena Hranická	1. září 1929	47. Jaroslav Šimík	1950
22. Marie Pisarská	1. září 1926	48. Ščerbová, Micuda, Oščádalová	1950
23. Vilém Filípek	1. září 1929	49. Valošková	1951
24. Zdenka Lazarová	1. září 1930	50. Divínová Božena	1952
25. Karel Čecháček	1, září 1931	51. Josef Sedlák, Fr. Kozák	1952
26. Jiřina Volovičová, uč. ruč. pr.		52. Alfons Bača	1953
	15. září 1932	53. Alois Řeha	1955
27. Jaroslav Studnička	15. ledna 1933	54. Helena Řezníčková	1955
28. Karel Sejdák	1. září 1933	55. František Hejděnc	1955
29. Dominika Zelenková	1. září 1934	56. Anna Hájková	1955
30. Rudolf Křen	16. září 1934	57. Marie Růžičková	1959
31. Božena Valentová, uč. ruč. pr. 1934		58. Eva Mališová	1959
32. Milada Vitámvášová, uč. ruč. Prací	1935	59. Miluše Konvičková	1958
33. Miloslav Moravec	1. září 1935	60. Božena Krublová	od 1. září 1956
34. Zdenka Zavadilová	1. září 1936	61. Miluše Bukovjanová	1962
35. Eduart Sikora	26. září 1938	62. Alfons Bača	od 1. září 1969
36. Jaromír Žižka	12. prosince 1938		

Po zavedení jednotného školství (1953) chodí žáci vyšších ročníků jednak do ZDŠ v Janovicích, jednak také do Frýdlantu nad Ostravicí.

V roce 1935/1936 byla škola rozšířena na trojtřídní. Učebna pro 15 dětí se pořídila v podkrovní světnici, bytu školníka. Denní čištění prováděli žáci, vytápění obstarávali nezaměstnaní obce. Hlavní čištění prováděl školník za 300Kčs. MŠR povolila v roce 1935 1 den prázdná (v pondělí) po krmáši.

Správce školy má již od r. 1925 svou radiovou a poslouchací stanicí a zve 1x týdně hodné žáky na poslech dětských programů. Později učitel Šrubař připojil k anténě vedení do 2. třídy a svým přijímačem předváděl žákům koncerty a přednášky. Ve školním roce 1938/1939 poslouchá žactvo pravidelný rozhlas. Přijímač poskytuje řídící učitel. V r. 1939 bylo ve škole zavedeno el. Osvětlení.

Výchova a vyučování po roce 1948 se v základech mění. Komunistická výchova je hlavním a dlouhodobým úkolem každé školy. Základním posláním školy je vychovávat mládež pro život práci v socialistické společnosti. Modernizace metod a forem práce je naším stěžejním úkolem. V oblasti výuky využíváme všech moderních didaktických forem a pomůcek: rozhlas o drátě, televizi, promítání filmů, radiogramofon, diapojektor a magnetofon. Formujeme pozitivní postoje žáků k současnému dění a v oblasti ideově politické klademe hlavní důraz na politicko-výchovnou práci školy. Máme polo odborné vyučování a nechceme, aby nám žáci propadali a proto se zaměřujeme na žáky se slabším prospěchem. Na škole máme „Pionýrskou organizaci a Jiskřičky“. Chceme vychovat a vychováváme je k odvaze, statečnosti a lásce k práci. Věříme, že z nich vyrostou nebojácní ochránci své socialistické vlasti.

Vývoj obce Pržna po roce 1870

V této době měla obec 57 čísel. Celkem měla 400 obyvatel. Kromě jedné rodiny židovské (nájemce hostince) č. 51, jsou obyvatelé českého jazyka. V obci bylo 6 rolníků s pozemky po 32,84 jitrech, 5 rolníků po 20 jitrech a 10 zahradníků po 1½ – 14 jitrech. Ostatní obyvatelé byli domkaři a četní podruzi, živící se dílem z nádeničiny, dílem prací ve frýdlantských hutích železných. Tenkrát měla obec jednotřídní školu, 3 kaple, 2 hostince a jeden obchod se smíšeným zbožím č.12, mlýn s pilou č.10.

V roce 1871 byl zahájen provoz na nově vybudované ostravsko-frýdlantské dráze. Život v Pobeskydí se značně změnil. Byly zde stavěny hutě, kovárny a textilní manufaktury se měnily v tovární výrobu. Ve Frýdlantě vyráběli železo od roku 1640, v Bašce od roku 1723 a v Lipině-Karlově huti od roku 1833. Až do roku 1871 byly podniky odkázány na „formanku“ - koňský potah. Dne 18. srpna 1869 došlo ke stavbě nové dopravní tepny. V říjnu 1870 byla zahájena na trati dopravní doprava, 3. ledna 1971 osobní doprava Ostravy – Vítkovic do Frýdlantu nad Ostravicí. Na stavbě, která trvala asi 17 měsíců, neznali mechanizaci, nahrazovali ji těžkou lidskou prací. Pracovaly zde tisíce dělníků z c.k. Rakouské říše. V roce 1917 jezdilo 7 osobních pravidelných vlaků a 10 občasných. Odjezdy vlaků se oznamovaly zvoncem a troubením. Mnoho lidí chodilo pěšky. Z Frýdlantu do Ostravy stálo 64kr, průměrný výdělek za 10 hodin činil v té době 90kr.